

## บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนใน  
เขตชนบท : ศึกษาเฉพาะกรณีสุขาภิบาลศรีดอนไผ่  
อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี  
โดย : นายสานิตย์ บั่นสังข์  
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต  
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์ ปีที่เสนอ 2539

การศึกษาวิจัยเรื่อง "พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนในเขตชนบท : ศึกษาเฉพาะกรณีสุขาภิบาลศรีดอนไผ่ อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ

1. เพื่อต้องการทราบแบบแผนของพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนในเขตชนบท
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตชนบท
3. เพื่อศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจของประชาชนในด้านการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและการปกครองท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาลที่มีกระบวนการสุขาภิบาลจากการเลือกตั้ง
4. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

กลุ่มประชากรสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 7,714 คน ในเขตสุขาภิบาลศรีดอนไผ่ อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี โดยสุ่มตัว

อย่างผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 320 ตัวอย่าง ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนประชาชนใน  
เขตชนบท

### ผลการวิจัยปรากฏผลสรุปได้ ดังนี้

1. แบบแผนพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนใน  
เขตชนบท พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยมีเหตุ  
ผล คือ ไปด้วยความสำนึกของตนเองโดยคำนึงถึงประโยชน์ของตนเองเป็นสำคัญ  
เกณฑ์สำคัญในการเลือกผู้สมัคร สำหรับการเลือกตั้งกรรมการสุขาภิบาลคือ คำนึง  
ถึงตัวผู้สมัครและกลุ่มผู้สมัครพอ ๆ กัน และสำหรับการเลือกตั้ง ส.ส. คือ คำนึง  
ถึงตัวผู้สมัครเป็นเกณฑ์สำคัญ สำหรับระยะเวลาในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครกลุ่ม  
ตัวอย่างจะตัดสินใจเร็วหรือเลือกผู้สมัครคนใดคนหนึ่งไว้วงหน้า

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน พบว่า การมีส่วนร่วม  
ทางการเมืองของประชาชนในเขตสุขาภิบาลศรีดอนไผ่อยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง  
และได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน การพัฒนาท้องถิ่น และบริการ  
ด้านต่าง ๆ ของสุขาภิบาล ว่า พอใจต่อการบริหารงานของสุขาภิบาล

3. ความรู้ความเข้าใจของประชาชนในด้านการปกครองในระบอบ  
ประชาธิปไตยฯ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปก  
ครองในระบอบประชาธิปไตยและการปกครองท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาลที่มีประธา  
นกรรมการฯ มาจากการเลือกตั้งในระดับปานกลาง

4. อิทธิพลของปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการลง  
คะแนนเสียงเลือกตั้ง พบว่า

4.1 ปัจจัยสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ไม่มีความสัมพันธ์กับเหตุผลของการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

4.2 ประเภทหรือระดับของการเลือกตั้ง (กรรมการสุขาภิบาลหรือ ส.ส.) มีผลกระทบต่อเหตุผลของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยค่าเฉลี่ยของเหตุผลการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกรรมการสุขาภิบาล มีความแตกต่างกับค่าเฉลี่ยของเหตุผลของการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส.ส. นั่นคือผู้ลงคะแนนเสียงด้วยความสำนึกของตนเองโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ตนเอง ในการเลือกตั้งกรรมการสุขาภิบาลมากกว่า ผู้ลงคะแนนเสียงด้วยความสำนึกของตนเอง โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ตนเองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

4.3 ปัจจัยสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ไม่มีความสัมพันธ์กับเกณฑ์การตัดสินใจลงคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

4.4 ประเภทหรือระดับของการเลือกตั้ง (กรรมการสุขาภิบาลหรือ ส.ส.) มีผลกระทบต่อเกณฑ์การตัดสินใจเลือกพรรคหรือบุคคล ในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยค่าเฉลี่ยของเกณฑ์การตัดสินใจเลือกพรรคหรือบุคคลในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกรรมการสุขาภิบาลมีความแตกต่างกับค่าเฉลี่ยของเกณฑ์การตัดสินใจเลือกพรรคหรือบุคคลในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส.ส. นั่นคือ ผู้ลงคะแนนเสียง มีแนวโน้มจะตัดสินใจเลือกกลุ่ม/พรรคการเมือง ในการเลือกตั้งกรรมการสุขาภิบาล มากกว่าผู้ลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

4.5 ปัจจัยสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร โดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีการศึกษาและรายได้สูง มีแนวโน้มจะตัดสินใจเลือกผู้สมัครเร็วกว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีการศึกษาและรายได้ต่ำ